

Forse uitslagen en referentiekaders

Wat zegt een stijging of daling van de beurs?

Roerige weken waren het op de wereldwijde aandelenbeurzen. Een van de aanleidingen voor de beursdalingen was de forse tik die de Chinese beurs opliep. Vervolgens stapelden een aantal aanvullende negatieve berichten zich op, zoals uitlatingen van Alan Greenspan over de Amerikaanse economie. En zie hier een correctie was geboren.

Het is duidelijk, beurzen kunnen zich behoorlijk nerveus gedragen. Anders gezegd: beleggers kunnen zich behoorlijk nerveus gedragen. Met alle media-aandacht is het ook geen wonder dat u zich eens achter de oren krabt en zich afvraagt of ook uw posities gevaar lopen. Immers, de meest luidruchtige, pessimistische analisten en beursgoeroes komen op dit soort momenten weer bovendrijven. En juist omdat ze zo luidruchtig zijn, krijgen ze deze media-aandacht.

Laat me u gerust stellen: het is van alle tijden. Of het nu gaat om forsere stijgingen of forsere dalingen, er is altijd een groep mensen die het dan zeer plezierig vindt om de 'I told you so-analyse' op u los te laten. Ik heb hier niet zoveel mee. Bij een forse uitslag is er altijd een groep mensen die het gelijk - al of niet tijdelijk - aan hun kant heeft en een groep die dat niet heeft. Waar het om gaat is hoe u als belegger met deze bewegingen omgaat.

Hoe u omgaat met deze bewegingen hangt voor een groot deel af van uw referentiekaders. Ik bedoel daarmee momenten uit uw beleggingsverleden waarmee u de huidige en toekomstige bewegingen op de beurs vergelijkt. Een aantal analisten of beursgoeroe's hebben er een handje van om iedere stijging die bovengemiddeld is te typeren als een zogenaamde bubbel of hype; en bij meer dan gemiddelde dalingen schiet het woord crash van hot naar her over de diverse internetpagina's.

Tja, het is wel begrijpelijk, superlatieven trekken nu eenmaal meer aandacht. Misschien juist wel omdat bij veel beleggers van tegenwoordig de woorden crash en bubbel een belangrijk deel van hun referentiekaders vormen. Laat me u echter uit de droom helpen: niet iedere stijging is direct te typeren als een hype en niet iedere daling is direct te typeren als een crash (of een inleiding daartoe).

Als het economisch goed gaat in de wereld en er is vertrouwen in de economie, dan stijgen de beurzen gewoonlijk meer dan gemiddeld. Dat is normaal. Een hype kan het worden als de totale gekte is toegeslagen en men bereid is om bijvoorbeeld meer dan 100 maal de winst te betalen voor bepaalde categorieën aandelen.

Ik denk dat we daarvan wel geleerd hebben, kijkend naar de desastreuze gevolgen die dat heeft gehad voor bijvoorbeeld de it- en telecomsector eind jaren '90 en uiteindelijk voor de gehele aandelenmarkt. Als de economische vooruitzichten verslechteren en het vertrouwen van beleggers ebt weg, dan dalen de beurzen meer dan gemiddeld. Ook dat is heel normaal.

Een crash kan het worden op het moment dat iedereen door dezelfde deur naar buiten wil als gevolg van een schokeffect. Schokeffecten die we hebben gekend zijn bijvoorbeeld de beurschandalen (bijvoorbeeld Enron en Ahold) en natuurlijk de aanslagen op het financiële hart van de Verenigde Staten.

De laatste crash die we gehad hebben kende deze omvang, temeer vanwege de enorme hype die eraan vooraf was gegaan. De klap was, kortom, dubbel zo hard. Tot zover de referentiekaders in termen van superlatieven.

Als belegger weet u natuurlijk dat uw belegging fluctueert. Blijft u zich daar ook van bewust. Zelfs vorig jaar nog kende de AEX-index een beweging van 480 naar 410 en vervolgens weer richting de 500. Beweging hoort nu eenmaal bij beleggen. Of u nu voor 100% in aandelen belegt of u heeft uw beleggingen gespreid over meerdere categorieën, blijft u zich bewust van het feit dat er meerdere bewegingen mogelijk zijn dan louter de eerder genoemde superlatieven.

Zorg er alleen altijd voor dat de risico's van uw portefeuille voor u acceptabel zijn. Indien u een portefeuille bezit die op een goed gespreide wijze voor 50% uit aandelen en 50% uit obligaties bestaat, dan weet u dat een beurscrash van 25% een impact op uw totale portefeuille heeft van circa 12,5%. Hierbij is als uitgangspunt genomen dat het obligatiedeel gelijk blijft. Echter, in die situaties zien we vaak dat de waarde van uw obligatiedeel toeneemt vanwege de vlucht naar deze categorie. Daarnaast blijft u natuurlijk de rente- en dividendinkomsten genieten, waardoor de 'totale schade' wellicht nog iets lager uitvalt.

De vervolgvraag is hoe snel de beurzen eventueel herstellen van zo'n beweging. Voorspellen doe ik echter niet. Blijf bij uw plan, bewaak uw vermogensverdeling en laat u niet te veel leiden door de waan van de dag. Als een daling van 10% u de helft of uw totale vermogen gaat kosten, dan weet u waarschijnlijk wel dat u risicovol bezig bent, en tja, dan zou ook ik wellicht een nachtje minder goed slapen.

F Friesland Bank

Bauke Monsma is vermogensadviseur bij Friesland Bank. Vragen of reacties kunt u mailen naar Batfriesland@frieslandbank.nl

Voor de in deze publicatie verwerkte gegevens is gebruik gemaakt van bronnen die door Friesland Bank betrouwbaar worden geacht. Deze publicatie bevat algemene informatie en houdt geen individueel advies of aanbeveling in tot het doen van bepaalde transacties. De beloning van de opsteller van deze publicatie is niet gekoppeld aan door Friesland Bank verrichte zakenbanktransacties voor bedrijven die in deze publicatie worden genoemd.

Meer algemene informatie over onze beleggingsaanbevelingen kunt u vinden op www.frieslandbank.nl onder Particulieren/Beleggen.